

Шифр спеціальності 073	Назва спеціальності, освітньої програми « Менеджмент », «Менеджмент організації і адміністрування»	Сторінка 1 з 4
---------------------------	--	-------------------

«Затверджую»

Завідувач кафедри



/ Перегуда Є.В. /

«21» червня 2022 р.

Розробник силабуса



/ Яхно О.О. /



/ Єгоров В.В. /



СИЛАБУС «Соціологія»

1) Шифр за освітньою програмою: ВК
2) Навчальний рік: 2022-2023
3) Освітній рівень: перший рівень вищої освіти (бакалавр)
4) Форма навчання: денна, заочна
5) Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування» 6) Спеціальність, назва освітньої програми: 073 «Менеджмент»; «Менеджмент організації і адміністрування»
7) Статус освітньої компоненти: вибіркова
8) Семестр: 5
9) Контактні дані викладачів: доцент, к.п.н. Яхно О.О. Ауд. 431 Центрального корпусу КНУБА Профіль на сайті КНУБА: http://www.knuba.edu.ua/?page_id=47977 . (044)261-55-66; (097) 412-24-16; yakhno.oo@knuba.edu.ua; oleksii.yakhno@gmail.com доцент, к.і.н. Єгоров В.В., jegorov.vv@knuba.edu.ua, 044 241 55 66, 0663606742; ауд 431 Центрального корпусу КНУБА
10) Мова викладання: українська
11) Пререквізити – «Історія української державності та культури», «Історія філософії та філософської думки», «Політологія»
12) Мета курсу: Основною метою викладання дисципліни «Соціологія» є формування у студентської молоді соціологічного мислення і соціологічної культури, які виступають ознаками зрілості громадянина і суспільства, вміння використовувати отримані ними соціологічні знання на практиці.

13) Результати навчання:				
№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання на програмні компетентності
1.	РН3 Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК1 ЗК2 ЗК6 ЗК13 ЗК14 ЗК15 ФК1 ФК2 ФК3 ФК4 ФК5
2.	РН10 Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК1 ЗК2 ЗК6 ЗК13 ЗК14 ЗК15 ФК1 ФК2 ФК3 ФК4 ФК5
3	РН12 Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК1 ЗК2 ЗК6 ЗК13 ЗК14 ЗК15 ФК1 ФК2 ФК3 ФК4 ФК5

За підсумками вивчення дисципліни студент повинен **знати**:

- особливості програм становлення і розвитку соціологічної науки, її сучасний стан і перспективи розвитку;
- закономірності організації, функціонування і розвитку суспільства;
- основні параметри визначення типів суспільства;
- рограмм і механізми побудови, функціонування, трансформації і модифікації соціальних інститутів;
- закономірності рограмм соціалізації особистості, моделі статусного і рольового наборів, критерії типології особистості, внутрішні і зовнішні рограмм її поведінки і діяльності;
- правила складання програми соціологічного дослідження і анкети;
- методик і процедури проведення емпіричного дослідження;
- причини і види соціальних відхилень, методи і форми соціального регулювання і контролю;
- механізми формування і відтворення соціальних рогр, їх функціонування в сферах суспільного життя;
- моделі і шляхи вирішення трудових конфліктів;
- параметри визначення типології соціальної структури суспільства;
- соціальні виміри праці;
- способи раціонального використання вільного часу;
- технологію та механізм програм соціального управління;
- специфіку поведінки суб'єктів суспільного життя в ринкових умовах;
- тенденції розвитку сучасної сім'ї;
- особливості етнічної структури сучасного суспільства;
- особливості соціокультурних процесів в сучасному суспільстві. За підсумками вивчення дисципліни студент повинен **вміти**:
 - визначити тип суспільства у конкретній державі, його мобільність і маргінальність;
 - визначити тип соціальної структури конкретної держави;
 - визначити характеристики суспільної дійсності;
 - визначити функції соціальних інститутів, організацій, спільнот в конкретній державі;
 - класифікувати і визначити тип конкретного об'єднання та його місце в соціальній структурі держави;
 - встановлювати соціальні статуси індивідів;
 - визначити стан і дієздатність трудового рограму;
 - визначити тип поведінки особисті, тип лідера в колективі;
 - визначити тип сімейної структури і її функції;
 - скласти програму соціологічного дослідження, анкету і проводити зондаж і пілотаж останньої;
 - провести емпіричне дослідження і проаналізувати його результати.

14) Структура курсу:

Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Лабораторні заняття, год.	Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контрольна робота	СРС год.	Форма підсумко- вого контролю
Денна	14	16	контрольна робота - 1	60	залік
заочна					залік
Сума годин:				90	
Загальна кількість кредитів ECTS				3	
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:				30(1,33) - денна – заочна	

15) Зміст курсу:

Тематика лекційного курсу

Змістовий модуль 1. Інституційні засади соціології як галузі наукового знання. суб'єктів суспільного життя.

Тема 2. Суспільство як цілісна система. Тема 3. Соціологія особистості.

Тема 4. Соціальна структура суспільства. Тема 5. Соціальні інститути та організації.

Змістовий модуль 3. Соціологічне дослідження.

Тема 6. Методологія і методика соціологічного дослідження.

Змістовий модуль 4. Галузеві соціологічні теорії.

Тема 7. Галузеві соціологічні теорії.

Тематика практичних

занять: Змістовий модуль 1.

Тема 1. Соціологія особистості.

Змістовий модуль 2.

Тема 2. Соціальна структури суспільства

Змістовий модуль 3.

Тема 3. Методологія і методика соціологічного дослідження

Змістовий модуль 4.

Тема 4. Соціальний конфлікт: походження та шляхи розв'язання

Тема 5. Соціологія праці і управління

Тема 6. Соціологія сімейно-шлюбних

відносин

Тема 7. Економічна соціологія

Тема 8. Соціологія міста.

Курсовий проект/курсова робота/РГР/Контрольна робота:

Індивідуальне завдання підлягає захисту студентом на заняттях, які призначаються додатково. Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Студенти можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг 18-24 сторінок А4 тексту (кегель Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь студента у науково-практичній конференції з публікацією тез на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до закінчення семестру. Заняття із захисту індивідуальних завдань призначаються не пізніше, ніж за 1 тиждень до закінчення семестру. Викладач має право вимагати доопрацювання індивідуального завдання

Тематика індивідуальних завдань для студентів денної та контрольних робіт для студентів заочної форми навчання

Індивідуальне завдання. Тематика

1. Соціологічна концепція Е. Дюркгейма.
2. Теорія соціальної дії (М. Вебер, Т. Парсонс та ін.).
3. Психологічні концепції в західноєвропейській соціології.
4. Тенденції соціальної мобільності в сучасному суспільстві.
5. Українська протосоціологічна думка.
6. Політична соціологія М. Драгоманова.
7. М. Грушевський як історик-соціолог.
8. Інтерв'ю, його особливості та різновиди.
9. Експертне опитування : основні форми та методи відбору експертів.
10. Методи соціометрії у дослідженні малих груп.
11. Анкетне опитування та його пізнавальні можливості.

12. Поняття маркетингового дослідження та основні методики його проведення.
13. Глобалізація соціальних, культурних процесів: позитивні і негативні тенденції.
14. Органічна та неорганічна модернізація суспільства.
15. Соціологія організацій.
16. Бюрократія як специфічний тип соціальної організації.
17. Формальні та неформальні соціальні інститути : український вимір.
18. Функціональні та дисфункціональні інститути в українському суспільстві.
19. Натовп та публіка: відмінності культури поведінки.
20. Вплив малих соціальних груп на світогляд молоді.
21. Особливості й динаміка соціальної структури сучасного (українського) суспільства.
22. Соціально-територіальна структура українського суспільства.
23. Урбанізація як соціальний процес, його сучасні тенденції.
24. Сучасний стан розвитку підприємництва в Україні.
25. Інноваційні складові економічної культури : стимули та перешкоди.
26. Зайнятість та безробіття.
27. Соціальні аспекти інженерної праці.
28. Трудовий колектив як соціальний інститут та соціальна спільнота.
29. Роль праці в удосконаленні особистості.
30. Вільний час як структурний компонент суспільного часу.
31. Вільний час і культура здорового способу життя української молоді.
32. Закономірності та особливості менеджменту соціальних організацій.
33. Національні моделі менеджменту організацій.
34. Соціологічні дослідження в управлінні персоналом.
35. Сім'я як соціальний інститут: історія та сучасні тенденції розвитку.
36. Конфлікти у сімейних стосунках та шляхи їх подолання.
37. Соціологія гендеру.
38. Гендерний підхід до становища жінки та чоловіка в сім'ї та суспільстві.
39. Етносоціальна та мовна структура сучасної України.
40. Субкультури та проблеми їх співвідношення з культурою суспільства.
41. Сучасні молодіжні субкультури.
42. Динаміка зміни соціальних цінностей в українському суспільстві.
43. Основні соціальні конфлікти у сучасному українському суспільстві.
44. Соціологія кар'єри.
45. Соціологія охорони довкілля.
46. Соціологія громадської думки.
47. Соціологія права.
48. Сучасний стан та тенденції розвитку освіти.
49. Соціологія релігії. Тенденції розвитку релігії як соціального інституту.
50. Соціологія засобів масової комунікації.
51. Поширені форми девіацій у сучасному суспільстві.
52. Туризм як соціальний інститут.
53. Основні туристські потоки в сучасній Україні.
54. Візуалізація соціальних комунікацій.
55. Соціальні засади основних культурних та архітектурних стилів.
56. Гюстав Лебон та його вчення про натовп.
57. Насильницькі та ненасильницькі методи вирішення міжнародних конфліктів.
58. Революція як соціальний процес : теорія і практика.
59. Економіка постіндустріального суспільства та її соціальні наслідки.
60. Індустріальне та постіндустріальне суспільство : проблеми співвідношення.
61. Концепція постіндустріального суспільства Д. Белла.
62. Громадянське суспільство: теорія та практика в Україні та інших країнах світу.
63. Легітимність влади: теорія та сучасна політична практика
64. Українська нація: історичні особливості та сучасні тенденції формування.
65. Міжетнічні (міжнаціональні) конфлікти: причини, типологія, шляхи подолання.
66. Етнічні ідентичні в сучасній Україні.
67. Регіональні ідентичності в Європі та в Україні.
68. Тенденції розвитку соціально-поселенської структури в сучасному суспільстві.

16) Основна література

Підручники

- Лукашевич М.П. Соціологія економіки: Підручник для студ. вищих навч. закл.- К.: Каравела, 2005.—283 с.
URL: https://tourlib.net/books_others/lukashevych.htm
- Лукашевич М. П. Соціологія праці: Підручник для студ вищ. навч. закладів.—К.: Либідь, 2004. – 440 с. URL: http://kpl.t.ucoz.ua/library/lukashevich_sociologiya_praci.pdf
- Соціологія : підручник / Ю. Ф. Пачковський, Н. В. Коваліско, І. В. Городняк та ін. ; за ред. д-ра соціол. наук, проф. Ю. Ф. Пачковського. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 418 с. :
Соціологія:Підручник За ред. В.М.Пічі. – Львів: «Новий Світ-2000»,2020. – 277 с.
- Кузьменко Т.М. Соціологія. Центр навчальної літератури (ЦУЛ). 2017, 320с.
- Туленков М.В.Теорія систем і системний аналіз у соціології : Підручник. – Київ :Каравела,2020- 595 с.
- Навчальні посібники:**
- Соціологія: навчальний посібник / Перегуда та ін. – К.: КНУБА, 2013.
- Вербець В.В., Субот О.А., Христюк Т.А. Соціологія: Навчальний посібник –К.: Кондор, 2009. – 550 с.
- Примуш М.В. Загальна соціологія. Навчальний посібник.—К.: ВД „Професіонал”, 2004..
URL: http://megalib.com.ua/book/101_Zagalna_sociologiya.html
- Сірій Є. В. Соціологія: загальна теорія, історія розвитку, спеціальні та галузеві теорії: навч. посібник. — Вид. 2-ге — К.: Атіка, 2007. — 480 с. URL: <https://westudents.com.ua/knigi/571-sotsologiya-sriy-v.html>
- Сорока Ю. Г. Соціологія культури : навчально-методичний посібник / Ю. Г. Сорока. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 136 с.
- Соціологія: навчальний посібник для студентів для студентів усіх спеціальностей денної форми навчання, що вивчають «Соціологію» / О. В. Горпинич, О. Ю. Клименко, Л. М. Москаленко, М. С. Труш, В. Ф. Ятченко — Київ : ДУТ, 2019. — 235 с.
- Чудовська І. Соціологія реклами: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. Київ: Каравела, 2019, 192 с.
- Соціологія культури.Навчальний посібник (Семашко О.М.,Піча В.М., Погорілий О.І.). Видання 2-ге – Львів.: Новий світ-2000, 2020- 352 с.
- Соціологія: практикум. (Нестуля О.О., Нестуля С.І.,Везомська С.Ж.) – К.: Центр учбової літератури, 2020. – 272 с.
- Соціологія сім'ї: навчально- методичний комплекс.За ред. Вакуленко С.М.- Харків:ХНУ ім.В.Н.Каразіна, 2021.- 68 с.
- Соціальна аналітика та соціокультурна експертиза : навчально-методичний посібник. За ред. Дейнеко О.О.- Харків:ХНУ ім.В.Н.Каразіна, 2020.- 88 с.

Конспекти лекцій:

Соціологія: конспект лекцій. (Панібудьласка В.Ф., Авдєєнко О.Д., Дьомкін П.О. та ін.) – К.: КНУБА, 2008. – 72 с.

Методичні рекомендації

Соціологія: методичні рекомендації до вивчення дисципліни (уклад.: Є.В.Перегуда, О.Д.Авдєєнко та ін. – К.: КНУБА, 2018.

Тестові завдання

Соціологія. Тестові контрольні завдання для студентів усіх спеціальностей / уклад.: Є.В.Перегуда, В.Ф.Панібудьласка, та ін. – К.: КНУБА, 2010. – 48 с.

17) Додаткові джерела:

- Амджадин Л. Трансформаційні зміни інститута сім'ї та шлюбних відносин в українському суспільстві: гендерний аналіз // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2007. – №3. – С. 60-75. URL: http://ecsocman.hse.ru/data/2010/12/24/1214866076/03_Amdgadin.pdf
- Вебер М. Соціологія. Загальноісторичні аналізи . Політика. -К.: Основи,1998. - 534 с.
URL: <http://litopys.org.ua/weber/wbs.html>
- Гіденс Е. Соціологія / Е. Гіденс. – К.: Основи, 1999. – С.66-89. URL: <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-173.html>
- Савельєв Ю. Соціологія в пошуках сутності сучасності: систематизація теорій суспільства модерну і модернізації //Соціологія :теорія, методи.маркетинг. - №3,2012. -С.45-67. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/89334>
- Степаненко В. Соціологічна концепція громадянського суспільства в пострадянському контексті // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2000. – №3. – С.5-20. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/89711/01-Stepanenko.pdf?sequence=1>

Хижняк О.В. Колективна дія в оптиці соціології: монографія .- Харків.: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2017.- 340 с.
Інформаційні ресурси
<http://library.knuba.edu.ua/>. Бібліотека Київського національного університету будівництва і архітектури.
<http://org2.knuba.edu.ua/>. Освітній сайт КНУБА.
<http://aup.org.ua/sp-journal>. Журнал «Соціологія права»

18) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів):

Поточне оцінювання та самостійна робота				Індивідуальне завдання	Підсумковий контроль залік	Сума 100
Змістовний модуль 1	Змістовний модуль 2	Змістовний Модуль 3	Змістовний Модуль 4			
15	20	20	25	20	30	

19) Умови допуску до підсумкового контролю:

- Консультації з дисципліни проводяться керівником курсу щотижнево у понеділок о 15:20 в ауд. 425 Центрального корпусу КНУБА. Якщо заняття з дисципліни проводиться інший викладач, графік консультаційних занять доводиться ним до студентів (в т.ч. на Освітньому сайті КНУБА) на початку вивчення дисципліни.
- Студенту, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія.
- Студент, який має менше 8 балів по двох модулях, не допускається до складання заліку. В цьому разі він повинен виконати додаткове завдання по змісту відповідних модулів в період між основною та додатковою заліковими сесіями.
- Студент, який не здав та/або не захистив індивідуальне завдання, не допускається до заліку. В цьому разі він повинен виконати та захистити індивідуальне завдання в період між основною та додатковою екзаменаційними сесіями.

Студент має право на оскарження результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться до студентів на початку вивчення дисципліни.

20) Політика щодо академічної доброчесності:

- Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку студента він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.
- Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) перевіряються на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій студентів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

21) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни:
<https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=967>